
Utvalg: Redaksjonskomiteen
Saksnummer: 4/22
Sak: Resolusjoner – redaksjonskomiteens innstilling

Resolusjonsforslag til behandling på Landsmøtet:

1.	Norge bør støtte utvikling av trygg kjernekraft i Europa	2
2.	Endre eksamensordningen i VG3	4
3.	Norge må sikre full suverenitet over norske energiresurser.....	5
4.	Fjern moms på reparasjonstjenester.....	6
5.	Redd fastlegeordningen nå!.....	7
6.	Bygg bedre veier!	9
7.	Distriktsskatten på havbruk må endrast	11
8.	Hjelp private barnehager med strømrregningen!	12
9.	Et velferdssamfunn krever at alle har lik tilgang til velferdstjenester	13
10.	Fjern alle reguleringer tilknyttet arkitektonisk utforming	14
11.	Skill Oljefondet fra Norges Bank	15
12.	Bedre psykisk helsehjelp til ungdom.....	16
13.	Ny økonomisk politikk og investeringer i Norge.....	17

1. Norge bør støtte utvikling av trygg kjernekraft i Europa

Denne vinterens høye strømpriser, energisituasjonen i Europa og krigen i Ukraina har synliggjort Europas avhengighet av russisk gass. Dette har aktualisert debatten om alternativ energiforsyning, og løftet frem kjernekraftdebatten i mange land. Norge som energinasjon må være tett på den utviklingen.

Behovet for energi i verden vil øke betraktelig. Fremskrittspartiet ønsker at Norge skal arbeide aktivt for å utvikle nye energiteknologier og fortsatt være en ledende energinasjon. Kjernekraft er en del av fremtidens energiløsning, fordi det er effektivt, rent og miljøvennlig. Samtidig har mange mennesker en frykt for konsekvensene av uhell ved tidlige versjoner av kjernekraftverk. Det er derfor viktig at fremtidens kjernekraftverk tar i bruk enda bedre teknologiske løsninger og brensler.

Som en av verdens ledende energinasjoner, bør vi bidra til å sørge for at verdens energiforsyning er god også i fremtiden. Gjennom bidrag til teknologiutvikling og sikkerhetstenkning har vi mulighet til å bidra i utvikling innenfor kjernekraft går i positiv retning.

Ifølge en OECD rapport har Norge thorium-reserver tilsvarende nesten 90.000 tonn råstoff. Norge blir dermed plassert høyt på listen over land i verden med mengde utvinnbart thorium. Dette er ressurser som kan komme Norge til gode, både via eksport av råstoff, men også gjennom utvikling av teknologiske løsninger innen fremtidens energi. Det er god politikk å legge opp til utvinning og foredling av thorium som kan gi betydelig nærings- og teknologiutvikling i Norge, og bidra til arbeidsplasser og velstand for landets innbyggere.

Kraftproduksjonen fra kjernekraft er svært stabil og forutsigbar. Dette er en betydelig fordel sammenlignet med sol- og vindkraft, som har uforutsigbar produksjon og krever betydelig med backup kapasitet. Kjernekraft er også svært lite arealkrevende sammenliknet med andre fornybare energikilder.

Kjernekraft er ofte forbundet med store og kapitalkrevende installasjoner. Samtidig den viser den teknologiske utviklingen at det er mulig å bygge mindre enheter som kan være mobile. Lykkes man med å kommersialisere dette, kan det bety at langt flere land får tilgang til trygg kjernekraft, og derved redusere behov for å importere fossil energi. Det vil øke energiuavhengigheten for mange land.

Europa er et av verdens mer «rolig» geologisk område uten ekstremvær, og dermed godt egnet for kjernekraftinstallasjoner. Faktorer som for eksempel jordskjelv, tsunami og tornadoer, utgjør ikke en risiko for ulykker slik vi har sett andre steder i verden.

De farene vi tidligere merket oss om strålefare og radioaktivt avfall blir kraftig redusert med høyteknologiske løsninger. Bruk av Thorium er en viktig innsatsfaktor for dette. Med ny teknologi blir også avfallet gjenvunnet på trygg måte, og mye av dagens eksisterende avfall kan gjenbrukes. Norge som energi- og miljønasjon bør ha en interesse i at man lykkes med dette arbeidet.

Forslag til vedtak:

Fremskrittspartiets landsmøte mener Norge må ta en aktiv rolle og forske videre på trygg kjernekraft med vekt på thorium, og bidra til verden kan realisere små kjernekraftverk som kan gjøre flere land selvforsynt med strøm.

Redaksjonskomiteens innstilling: Anbefales

2. Endre eksamensordningen i VG3

Alle elever ved studieforberedende utdanningsprogram skal opp til skriftlig eksamen i hovedmålet sitt på Vg3, enten norsk hovedmål eller samisk som førstespråk. I tillegg til obligatorisk eksamen i norsk hovedmål eller samisk som førstespråk, skal man trekkes ut til to skriftlige og en muntlig eksamen, hvorav to av dem må være et av programområdene.

Fremskrittspartiet er opptatt av at elever på videregående skole og som går studiespesialiserende skal være mest mulig forberedt til videre studier. Med dagens trekkordning er det ganske vilkårlig hva slags fag man kommer opp i.

Det er mange aspekter ved dagens ordning som med fordel kan forbedres. For å være mest mulig forberedt til videre studier mener Fremskrittspartiets landsmøte at man må gi mest mulig forutsigbarhet for elevene. Det er en forutsetning at man på studieforberedende utdanningsprogram faktisk blir forberedt til studier på høyskole- og universitetsnivå. Landsmøtet mener derfor at den gradvise økningen av antall eksamener fra Vg1 til Vg3 har vært fornuftig. Vi mener imidlertid at deler av uttrekningsordningen kan forbedres for å gi eleven mer forutsigbarhet, økt læringsutbytte og gjøre elevene bedre forberedt til høyere utdanning.

Forslag til vedtak:

Fremskrittspartiets landsmøte ber stortingsgruppen utarbeide forslag til endringer ved dagens uttrekksordning til eksamen ved videregående skole, slik at elevene gis mer forutsigbarhet, økt læringsutbytte og rustes bedre til videre studier.

Redaksjonskomiteens innstilling: Anbefales

3. Norge må sikre full suverenitet over norske energiresurser

Fremskrittspartiet har alltid vært opptatt å ivareta Norges suverenitet i forbindelse med forvaltningen av våre naturressurser. Det er en viktig forutsetning for å utvikle lønnsomme arbeidsplasser, utvikle bedrifter og kompetanse samt sikre verdiskaping og langsiktig forvaltning i tråd med norske interesser. Dagens energisituasjon i Europa er en påminnelse om hvor viktig forutsigbar og trygg tilgang til rimelig energi er for en nasjon.

Flere land i Europa har gjennom en feilslått klimapolitikk svekket sin nasjonale energiforsyning. Land som Tyskland har faset ut enorme mengder regulerbar kraft, for å erstatte det med upålitelig variabel sol- og vindkraft. Det er gitt en mer uforutsigbar energisituasjon i store deler av Europa. Resultatet har blitt høye energipriser, og det skaper betydelige utfordringer for innbyggere og næringsliv, også i Norge.

Norge har vært en del av et nordisk og europeisk kraftsamarbeid i veldig mange tiår. Norge har samarbeidet med naboland om regelverk og teknisk utforming, men samtidig sikret at vi har opprettholdt full nasjonal kontroll over ressursene og nasjonale systemer. I veldig lang tid fungerte slik krafthandel og -samarbeid med våre naboland bra. Landene baserte seg på en energipolitikk hvor man i hovedsak var i energimessig balanse men kunne utveksle overskuddskraft når det var tilgjengelig. Dette har endret seg dramatisk i løpet av de siste årene, og situasjonen fremover må vurderes i lys av den siste tids hendelser.

EU jobber nå med sin fjerde energipakke - «Ren energipakken». Den ble vedtatt i EU i mai 2019 og kommer til Stortinget for avgjørelse. Det overordnede målet med «Ren energipakke» er å tilrettelegge for overgangen fra fossil til ren energi, oppfylle klimaforpliktelsene i Parisavtalen og sørge for forsyningssikkerhet og konkurransedyktige energipriser. Den skal tilrettelegge for fri bevegelse av strøm over landegrensene, og sørge for rettferdig konkurranse, og gi råd og anbefalinger om hvordan energimarkedet bør utvikles videre. Det er grunn til å tro at dette vil resultere i langt sterkere press på å påvirke de nasjonale myndigheters nasjonale kontroll over ressursene.

I lys av energisituasjonen i Europa og erfaringene man har fått de siste årene, mener FrPs landsmøte at Norge bør avstå fra ytterligere integrering i et Europeisk energimarked. Vi kan ikke risikere at Europas høye energipriser skal gjenspeiles i norske energipriser. Tvert imot bør Norge fremstå som en oase av rimelig energi og næringsvennlige politikere, som sikrer at energiforedlende næringsliv og industri vil etablere seg i Norge fremfor å flytte ut av Europa.

Fremskrittspartiets Landsmøte ber derfor stortingsgruppen kjempe imot alle forslag, fra norske politikere og fra EU, hvor Norge skal svekke sin energimakt, redusere sin energiuavhengighet eller overføre innflytelse og formelle beslutninger fra Norge til andre Europeiske eller internasjonale organ.

Forslag til vedtak:

Fremskrittspartiet vil fortsette å jobbe for at Norge har full suverenitet over våre naturressurser, og vil ikke støtte en deltakelse i EUs 4. energimarkedspakke «Ren energipakke».

Redaksjonskomiteens innstilling: Anbefales

4. Fjern moms på reparasjonstjenester

På oppdrag for Forbrukerrådet har Oslo Economics gjennomført en utredning av virkningene av å fjerne eller redusere merverdiavgiften på reparasjoner av forbruksvarer. Formålet er å gjøre det enklere for forbrukere å velge reparasjon fremfor å kjøpe nye produkter. Dette kan bidra til en mer effektiv ressursutnyttelse og sirkulær økonomi, som betyr at ressurser forblir i økonomien lengst mulig. Utredningen peker på to mekanismer. For det første må reparasjonsbedriftene overføre mva-reduksjonen helt eller delvis til sine kunder. For det andre må forbrukerne respondere med økt etterspørsel på lavere priser. Oppdraget er avgrenset til følgende produktmarkeder: hvitevarer, TV, PC, mobiltelefoner, møbler, klær og sko.

Ifølge Forbrukerrådet ønsker 9 av 10 nordmenn reduksjon eller fritak for moms på reparasjoner. Fremskrittspartiet vil bruke avgiftssystemet på en mer effektiv måte for å påvirke at industri og forbrukere tar valg som fører til økt produksjon av produkter som kan gjenbrukes, ordninger som kan stimulere til økt grad av gjenvinning, og mindre avfall.

Det finnes i dag kommersielle aktører som ønsker å bidra til mer gjenbruk ved å reparere gjenstander. Disse aktørene møter i dag et system som ikke stimulerer godt nok til lavere priser på gjenbruk ettersom fortjenesten er mva-pliktig. Det kan medføre at færre aktører ser på gjenbruk som lønnsomt når det betales mva på samme vare to ganger, ved nykjøp og ved reparasjon for gjenbruk. I den situasjonen Europa nå befinner seg i, vil mva-fritak også kunne stimulere til økt gjenbruk fremfor import.

Ifølge finansdepartementet vil fritaket føre til 500 millioner kroner årlig i mindre inntekter for staten dersom det innføres mva-fritak på reparasjon av klær og sko, husholdnings- og fritidsvarer. I dag velger altfor mange å kjøpe nytt fordi det både er dyrt og utilgjengelig å reparere eller å leie. Dette er faktorer for mengdeavfall og dårlig utnyttelse av råvarer og ressurser. I Sverige har de kuttet merverdiavgiften fra 25% til 12% på flere produkter, og flere ulike aktører mener Norge nå må følge etter.

FrP vil derfor fjerne moms på reparasjonstjenester på husholdningsprodukter, klær og sko.

Redaksjonskomiteens innstilling: Anbefales

5. Redd fastlegeordningen nå!

Fastlegeordningen var ment for oppfølging over tid og å skape trygghet og forutsigbarhet for pasienten og innbyggerne våre.

I de senere årene er stadig flere arbeidsoppgaver blitt lagt over på fastlegene uten at antallet fastleger er blitt økt tilsvarende. Arbeidsmengden til den gjennomsnittlige fastlege er beregnet til 55,6 timer i uken under kartlegging fra Helsedirektoratet i 2018. Fastleger blir blant annet pålagt kommunale oppgaver som legevakt, helsestasjon, skolehelsetjeneste og sykehjem i tillegg til ordinær åpningstid på fastlegekontoret. Nettopp dette advarte Fremskrittspartiet mot da St.meld. nr.47 (2008-2009), Samhandlingsreformen, ble hastelagt frem for Stortinget den gang. Fremskrittspartiet vil derfor åpne for en gjennomgang for å se om oppgaver som er tillagt fastlegene kan overtas av andre for å sikre at fastlegene kan bruke tiden sin for å gi enda bedre behandling til pasientene sine.

Rekrutteringen til fastlegeordningen har blitt stadig mer krevende. Flere og flere kommuner sliter med å rekruttere nok fastleger til sine innbyggere. I en rekke kommuner er det nå akutt fastlegemangel, og det er snart 150 000 som mangler fastlege. Dette gjør også at den enkeltes muligheten til å kunne bytte fastlege er også sterkt svekket som følge av krisen.

Fremskrittspartiet ønsker valgfrihet for innbyggerne våre. Dette forutsetter en god tilgang på leger i alle deler av helsevesenet, og kapasiteten i legeutdanningen må gjenspeile behovet for leger. Fastlegemangel fjerner muligheten for pasienter til å velge hvilken fastlege de selv ønsker, og vil kunne sørge for at mennesker uten fastlege risikerer å ikke få forsvarlig helsehjelp. Innbyggere uten fastlege blir henvist til å oppsøke hjelp på legevakt ved akutt sykdom, men får ikke hjelp til forebyggende helsetiltak og oppfølging ved kroniske lidelser.

Fastlegeordningen består av både kommunale og private fastleger med gjennomsnittlig 1100 pasienter hver. Kommunene tildeler hjemmel til de som skal drive fastlegepraksis i kommunen. Mange fastleger må kjøpe seg inn i en praksis. Prisen vil variere ifht. lokale forhold men kan fort koste 1 million kroner. Dette er kostnader/utgifter som mange nyutdannede leger vegrer seg mot. Vi vet at mange unge/nye fastleger som tenker å starte opp en privat praksis velger dette bort fordi de mener at dette er for dyrt og man er usikker på de økonomiske konsekvensene det å overta en praksis vil medføre. De siste årene har det vært gjentatte eksempler på fastleger som ikke får solgt praksisen sin videre, noe som også bidrar til at flere ikke tør å satse. Fremskrittspartiet mener at det er viktig å se på ordninger som kan bidra til å redusere risikoen for de som tenker å etablere fastlegepraksis. Dette kan være en gjenkjøpsordninger, tilskuddsordning i forbindelse med etablering av praksis. Samt se på andre ordninger som kan gjøre det mer attraktivt å etablere fastlegepraksis.

Basistilskuddet til fastlegene har over lang tid vært underregulert over mange år og dette må derfor økes kraftig nå. Dette gjelder også takstene til fastlegene

Nyutdannede leger må først gjennomføre turnus ved norske sykehus, såkalt LIS1 (lege i spesialisering) for å kunne bli fastleger, og dermed spesialisere seg i allmenntilleggsmedisin. Antallet

LIS1-stillinger samsvarer ikke med antallet som blir utdannet årlig, og er derfor en gedigen flaskehals. For å nå dette målet, må statlige tilskudd økes.

Fremskrittspartiet ser også at antallet som utdannes i Norge er alt for lavt, antallet studieplasser må derfor økes betraktelig i Norge for å sikre at vi får utdannet flere leger.

I tillegg til dette vil FrP at leger som blant annet har utdannet seg i Danmark og har gjennomført KBU som minner om den norske LIS1 ordningen vi har i Norge, skal få legge denne delen av utdannelsen til grunn for å hindre at leger utdannet blant annet i Danmark unngår å måtte gjennomføre dobbel turnus.

Fremskrittspartiet vil styrke fastlegeordningen, og sikre at alle innbyggere har tilgang på fastlege. Vi tar legemangelen på alvor, og vil bidra til at flere nyutdannede leger får spesialistutdanning.

Forslag til vedtak:

- Fremskrittspartiet ber stortingsgruppen arbeide for en kraftig styrkning av basistilskudd til fastleger og gjennomgå takstene slik at de følger lønns og prisveksten.
- Fremskrittspartiet ber stortingsgruppen arbeide for å øke antallet LIS1-plasser ved norske sykehus.
- Fremskrittspartiet vil gjøre det enklere for leger med utdanning fra Danmark, og som har gjennomført KBU, å få godkjent sin opplæring i Norge, og raskere kunne innta rolle som fastlege.
- Fremskrittspartiet ber kommunestyregruppene arbeide for å opprette flere fastlegehjemler i kommunene.
- Fremskrittspartiet ber kommunestyregruppene arbeide for en utvidet garantiordning for salg av fastlegepraksiser tilbake til kommunen, slik at terskelen for å etablere privat allmennlegepraksis senkes.

Redaksjonskomiteens innstilling: Anbefales

6. Bygg bedre veier!

Et godt veinett er sentralt for god utvikling av næringsliv og lokalsamfunn i hele landet. I mange tiår ble veinettet forsømt og underdimensjonert. Med Fremskrittspartiet i regjering ble det gjennomført en skikkelig storsatsing for å løfte både investering- og vedlikeholdssatsingen. En rekke nødvendige investeringsprosjekt ble utvidet og fremskyndet, veisektoren ble bedre organisert og nødvendige reformer igangsatt. Vedlikeholdsbudsjettet ble mer enn doblet, og etter bare få år ble kvaliteten på eksisterende veinett kraftig forbedret.

Dette har vært en høyst nødvendig satsing for å bygge landet og binde ulike regioner bedre sammen. Det er god økonomi i å bygge ut lange strekninger i en stand som er fremtidsrettet, fremfor å bygge stykkevis og delt, og hvor man gang på gang pådrar seg nye kostnader og mer kø. Derfor er det bekymringsfullt når dagens regjering med Senterpartiet i spissen varsler at de ønsker redusere ambisjonene, bygge færre prosjekt og redusere kapasiteten i veinettet, deriblant nedskalere allerede planlagte motorveier fra firefelt til 2/3-felt, og redusere hastigheten flere steder fra 110 km/t til 90 km/t.

Dette er en strategi som vil koste landet dyrt, og minner mest om at man sparer seg til fant. Det finnes dessverre mange slike eksempler. I disse dager drøfter vegvesenet hvordan E6 forbi Steinkjer må utbedres, bare drøyt 15 år etter at denne hovedveien stod ferdig. Ved E18 i Telemark må veinettet oppgraderes, bare noen tiår etter at daværende regjering valgte å bygge tofelt fremfor firefelt motorvei. E18 gjennom Østfold har en rekke standards variasjoner, har tatt unødvendig mange tiår for å realisere. Og i Nord Norge er det utallige mangler på både hovedveier og sideveier. Man skulle håpe at dagens regjering hadde lært fra FrP i regjering og fra historien. Man skulle håpe at dagens regjering hadde lært fra FrP i regjering og fra historien. Man skulle håpe at dagens regjering hadde lært fra FrP i regjering og fra historien.

Man kan konstatere at dagens regjering burde lært av FrPs resultat i regjering. Fremskrittspartiet mener infrastruktur må sees som en investering og ikke bare en utgift. Samferdselsinfrastruktur må bygges for å dekke fremtidens behov. Regjeringens ønsker om nedskalering og utsettelse må stanses.

Det må sikres at E6 holder god standard helt til Kirkenes, og at man har som mål å ha 100 km/t på tofelts veier der forholdene tillater det, slik at man får redusert reisetiden vesentlig. Der det er behov for økt kapasitet bør smal firefelts legges som norm for å muliggjøre sikker forbikjøring. Normal firefelts motorvei må være standard mellom de aller største byene hvor trafikkmengden er høy, slik som på E18, E39 og E6 med høy årsdøgntrafikk (ÅDT).

Det må også lages helhetlig og effektive transportårer rundt de store byene. Gode ringveier er bra for trafikantene og for innbyggerne, fordi gode ringveisystem handler om å sluse gjennomgangstrafikken nord-sør utenom sentrum, og på den måten bedre bomiljøet, trafikksikkerheten og effektiviteten for folk og næringsliv. Selv om man ønsker å utvikle gode kollektivløsninger i bysentrum hvor det er plassmangel, så bør man sikre at gjennomgangstrafikk og næringstransport ikke ender opp i kostbare køer. For eksempel er E39 Ringvei Øst, et prosjekt som ikke bare er viktig for byen Bergen, men for hele Vestlandet. Derfor må man sikre full utbygging av E39 Ringvei Øst i Bergen og sikre at man får etablert en effektiv omkjøringsvei rundt Oslo.

Fylkesveier

I tillegg til gode hovedveier er det særdeles viktig med gode lokale veier. Mange steder ligger lokale lønnsomme bedrifter et stykke fra hovedveinettet, og fylkesveiene er i praksis viktige næringsveier. De må behandles deretter. Flere av fylkesveiene er det eneste alternativet flere barn og unge har på vei til og fra skolen. Utrygge veier med høy trafikk, og spesielt tungtrafikk, gjør det å komme seg til og fra skolen svært utrygg.

Dessverre er det store variabler på vedlikehold og standarder på disse veiene. Noen fylkeskommuner har vært flinke til å vedlikeholde sine veier godt, mens andre fylkeskommuner har nedprioritert veivedlikehold. Men i alle landsdeler ser man at AP/SP styrte fylker konsekvent har stemt imot FrPs forslag om å øke bevilgningene til vedlikehold. FrP vil primært omklassifisere viktige fylkesveier til riksveier, og øke bevilgningen betraktelig. Inntil dette er vedtatt vil FrP øke satsingen på fylkesveier betraktelig. Det inkluderer også satsingen på rassikring langs fylkesveiene. I revideringen av Nasjonal Transportplan (NTP) la daværende regjeringspartier vekt på at det på viktige fylkesveier skal være en statlig finansiering på 50%. FrP forventer at dette følges opp.

Fremskrittspartiet vil:

- Opprettholde og øke satsingen på utbygging av et godt veinett i hele landet.
- Si nei til å dele opp eller nedskalere planlagte motorveiprojekter.
- Jobbe for at flere viktige næringsveier som i dag er fylkesveier rustes opp med statlig medfinansiering.
- Jobbe for økt satsing på rassikring langs fylkesveier med statlige tilskudd og medfinansiering
- Jobbe for en tilskuddsordning til fylkeskommuner som prioriterer å utbedre utrygge skoleveier, slik at barn og unge skal kunne komme seg til og fra skolen på en trygg måte.

Redaksjonskomiteens innstilling: Anbefales

7. Distriktsskatten på havbruk må endrast

Statsbudsjettet 2022 har gitt lokale familieeige oppdrettsselskap langs heile kysten eit formidabelt skattesjokk.

Regjeringa Solberg fremja forslag om at oppdrettskonsesjonar gitt før 1998 skulle verdsetjast til marknadspris basert på siste auksjonspris, dvs. 150-200 mill kr pr konsesjon. Dette er i seg sjølv eit heilt urimeleg nivå. På toppen av dette heva AP, SP og SV både satsen for utbytteskatt og formuesskatt, samt reduserte aksjerabatten, i det endelege budsjettvedtaket i Stortinget.

Mange små og mellomstore oppdrettarar får dermed auka skatt med fleire 10-tals millionar pr år. I familieeigde selskap tyder dette at ein må tappa selskapa for store verdiar i form av auka utbytte for at eigarane skal kunna betala formuesskatten. Dette er midlar som elles kunne vore nytta til vidareutvikling av verksemdene, nye investeringar og teknologiutvikling.

Resultatet kan fort bli konsolidering i næringa gjennom oppkjøp, børsnoteringar, sentralisering og auka utanlandsk eigarskap. Utanlandske eigarar betalar som ein veit ikkje formuesskatt. For mange kystkommunar vil dette vera ein katastrofe for lokal samfunnsutvikling, verdiskapning og arbeidsplassar. I desse kommunane er oppdrettsselskapa ofte hjørnesteinsverksemdar, som også bidreg med omfattande støtte til frivillig sektor, idrettsanlegg og liknande.

Dei samla konsekvensane av desse skatteskjerpelsane kan umogeleg ha vore konsekvensutgreidd. AP/SP-regjeringa skriv m.a. i Hurdals-plattformen at regjeringa vil; «Gjennomgå ordningene med tillatelser i havbruksnæringa for å sikre fortsatt mangfold og lokalt eierskap.»

Med dei siste skjerpelsane i formuesskatten risikerer regjeringa at dei riv beina under lokalt eigarskap i havbruksnæringa lenge før gjennomgangen av konsesjonsordningane er på plass. Dette kan umogeleg vera god distriktspolitikk frå finansminister og SP-leiar Trygve Slagsvold Vedum.

Framstegspartiet ber difor om at ein no dreg i naudbremsen i samband med Revidert Nasjonalbudsjett til våren. Då kan ein få på plass ei skikkeleg konsekvensutgreiing av endringane i formuesskatten for mindre familieeigde oppdrettsselskap, før ein går vidare.

Havbruksnæringa skal sjølvsgt betala skatt som alle andre næringar. Produksjonsavgifta, som no gjev millioninntekter til vertskommunane, er eit eksempel på dette. Men samla skattebyrde må vere rimeleg, og ingen er tent med at norsk havbruksnæring i enda større grad hamner på utanlandske hender.

Redaksjonskomiteens innstilling: Anbefales

8. Hjelp private barnehager med strømregningen!

Fremskrittspartiet har en lang og stolt tradisjon med å verne om de private tilbudene til våre yngste innbyggere. Statlig direkte finansiering av private barnehager er Fremskrittspartiet sin politikk. Valgfrihet er et hedersord i vårt partis vokabular!

Private barnehager dekker et stort behov og er avgjørende for at Norge har full barnehagedekning. I dag går halvparten av landets 300 000 barnehagebarn i en privat barnehage. Undersøkelser viser at de private barnehagene både har noe høyere brukertilfredshet og lavere sykefravær enn de kommunalt eide barnehagene.

I lys av de høye strømprisene som både privatpersoner og bedrifter opplever i vinter, samt vedtatte hjelpepakker til privatpersoner og landbruket, mener Fremskrittspartiet at staten også må hjelpe de private barnehagene med å betale de ekstraordinært høye strømregningene denne vinteren. Det offentlige kan forvente store ekstrainntekter ved utbytte fra sine eierposter i kraftselskap som følge av den høye strømprisen vi opplever nå. Staten tar samtidig inn ekstraordinært store inntekter på elektrisitetsavgift og mervediavgift på grunn av den høye strømprisen.

Utgifter som blir påført de private barnehagene vil først bli kompensert to år etter at kostnadene har påløpt. Det toårige etterslepet i tilskuddsberegningene fra kommunen er en utfordring. I rapporten fra Storberget-utvalget, vil de også gi enda mer kommunal kontroll over utbetalingene til de private barnehagene ut ifra egne vurderinger og kommunens økonomi.

Da strømprisen i tillegg er en følge av uansvarlig statlig symbolpolitikk med et overforbruk av vår fornybare vannkraft og statlige midler til elektrifisering av oljeplattformene på norsk kontinentalsokkel, er det helt rimelig at private barnehager, som ikke har muligheter til høyere inntekter, skal få kompensert disse ekstrautgiftene til oppvarming og annet nødvendig forbruk.

FrP ønsker likebehandling og valgfrihet, og vil derfor å styrke de private barnehages mulighet til å drive gode og tilpassede pedagogiske tilbud for opp imot halvparten av norske barnehagebarn og deres familier.

Landsmøtet i Fremskrittspartiet ber derfor stortingsgruppen om å arbeide for at private barnehager får tilført ekstra statlige midler som kompensasjon for de høye strømavgiftene.

Redaksjonskomiteens innstilling: Avvises - flertallet i redaksjonskomiteen støtter makspris for alle. En dissens i komiteen

9. Et velferdssamfunn krever at alle har lik tilgang til velferdstjenester

Bruken av digitale tjenester øker. For veldig mange betyr det en enklere hverdag hvor man kan få tilgang til informasjon, tjenester og utføre oppgaver raskere, smidigere og billigere enn før. I flere deler av offentlig sektor har Norge et moderne tjenestetilbud, og Altinn er et positivt eksempel på at Norge ligger i forkant.

Samtidig er det fare for at den raske teknologiske utviklingen skaper utilsiktede vinnere og tapere i samfunnet. Det er mange mennesker som av ulike årsaker har problemer med å forstå eller bruke digitale tjenester. Vi kan ikke tillate at tilgang til velferdstjenester begrenses for personer uten digital kompetanse. I en «analog verden» kunne disse få løst sine behov og motta nødvendig bistand gjennom kyndig veiledning av folk «i skranken». Når tjenestene digitaliseres forsvinner ofte de fysiske møtepunktene, og da mister man de menneskelige kontaktpunktene hvor man fikk bistand og rettleiding.

Det er viktig å minne om at dette ofte handler om svært enkle hverdagsoppgaver. Det kan være enkle ting som problemer med å kjøpe bussbillett fordi man ikke har digitale betalingsløsninger, pådrar seg ekstra kostnader ved legebisøk fordi man ikke har mobilbank, ikke får svare på det digitale vaksinetilbudet og ikke aner hvor de kan finne digital selvangivelse.

I lys av dette har offentlig sektor et spesielt ansvar i å sikre tilrettelegging og bistand med offentlige tjenester. I dag er det frivillig for kommuner og fylker om de vil tilby opplæringen og veiledningen folk trenger for å ta i bruk digitale løsninger. En kartlegging gjennomført av Rambøll, viser at det kun er 75 kommuner og 2 fylkeskommuner som har etablert et permanent veiledningstilbud i grunnleggende digitale ferdigheter.

På nasjonalt nivå er det utviklet en digitaliseringsstrategi for offentlig sektor 2019–2025. Det er positivt, og det er derfor viktig at man klarer ivareta hele befolkningens behov. Et samfunn der noen grupper faller utenfor fordi de ikke har kunnskap om hvordan digitale løsninger fungerer, er ikke akseptabelt.

Fremskrittspartiets landsmøte vil at det digitale klasseskillet bygges ned. Godt samarbeid med frivillig sektor og IKT bedrifter bør stimuleres. I tillegg bør man sikre offentlige tjenestetorg i hver kommune, hvor innbyggere kan få hjelp «i skranken» for å utføre viktige oppgaver som er blitt digitalisert.

Ved strukturert etablering av slike tjenestetorg i alle landets kommuner, kan man bidra til at folk får tilgang på digital bistand uavhengig av hvor man bor. Slike tjenestetorg kan i enkelte distriktskommuner også tillegges oppgaver med distribusjon av andre viktige ting, som for eksempel trygg distribusjon av reseptbelagte medisiner i kommuner uten eget apotek, bilskilt i kommuner uten egen veitrafikkstasjon etc.

Landsmøtet ber stortingsgruppen jobbe for at det digitale klasseskillet fjernes gjennom opprettelse av offentlige tjenestetorg i alle kommuner hvor man kan få opplæring og bistand til å håndtere digitale tjenester.

Redaksjonskomiteens innstilling: Anbefales

10. Fjern alle reguleringer tilknyttet arkitektonisk utforming

De siste årene har det blitt rettet et nytt kritisk fokus mot moderne arkitektur, som er inspirert av minimalismen, brutalismen og funksjonalismen, og som mange opplever som «stygg».

Fellesnevnerne er at dagens arkitektur er enkel, standardisert og industriell, eksempler på dette er Munch-museet og Nationalmuseet. Samtidig ønsker folk klassisk arkitektur, med særegne uttrykk, symmetri, sprosser, ornamenter og et bredere mangfold i form og farge.

Grunnen til at dagens arkitektur har blitt grå og kjedelig, er fordi politikerne har innført altfor mange reguleringer på arkitektonisk utforming, noe som har medført at det har blitt dyrere og vanskeligere å bygge, og det har blitt mye viktigere for utbyggerne å tilfredsstille politikernes behov, fremfor forbrukernes ønsker.

Reguleringer på takvinkel, vindussprosser, fargevalg, materialvalg, fasade, osv., er alle eksempler på slike reguleringer.

Utfordringen for utbyggerne er ikke å få solgt bygningen, men å få den godkjent av byråkrater og politikere. Da blir viktigere for utbyggerne å føye seg etter byråkrater og reguleringer og samtidig bygge billig, fremfor å konkurrere fritt om å tilby forbrukerne høyere kvalitet og et bredere mangfold av arkitektonisk utforming som markedet etterspør.

Fremskrittspartiet vil at:

- Myndighetene må fjerne alle reguleringer tilknyttet arkitektonisk utforming.

Redaksjonskomiteens innstilling: Avvises

11. Skill Oljefondet fra Norges Bank

I 2017 foreslo Gjedrem-utvalget (NOU 2017:13) å flytte forvaltningen av Oljefondet ut av Norges Bank, til et særlovsselskap underlagt Finansdepartementet. Argumentet bak var at sentralbanksjefen har for mye å bedrive, når den skal sette renten, passe på bankene og forvalte verdens største pensjonsfond samtidig. Både sentralbankvirksomhet og fondsforvaltning krever i dag mer av styre, ledelse og organisasjon enn tidligere. I tillegg er virksomhetene (Norges Bank og Oljefondet) av ulik art, og det er stort spenn i oppgavene. Med to adskilte enheter vil det være lettere å tilpasse kompetanse og styringsorganer til oppgavene. Slik kan man rendyrke de forskjellige kompetansene mellom pengepolitikk og finansiell stabilitet på den ene siden i Norges Bank og aktiv kapitalforvaltning i Oljefondet.

Fremskrittspartiet vil:

- Følge opp NOU 2017:13 ved å flytte forvaltningen av Oljefondet ut av Norges Bank i tråd med utvalgets anbefaling: Oljefondet flyttes ut i et eget særlovsselskap underlagt Finansdepartementet.

Redaksjonskomiteens innstilling: Avvises – FpU tok dissens i redaksjonskomiteen

12. Bedre psykisk helsehjelp til ungdom

De siste årene har vi sett en betydelig økning i behovet for psykisk helsehjelp til barn og unge. Haukeland universitetssykehus behandlet i 2021 over 1000 flere barn og unge for psykiske lidelser sammenlignet med 2019. Helse Sør-Øst slår også alarm om situasjonen: de opplever en økning på over 20 prosent ved sine sykehus siden 2019. Det er spesielt mange henvisninger fra barn og unge som sliter med spiseforstyrrelser.

Også innen voksenpsykiatri er pågangen stor, og erfaringene fra blant annet Helse Bergen er en særlig stor økning i unge voksne pasienter. Ensomhet, arbeidsledighet og dårlig økonomi er faktorer som kan ha gitt sårbare personer psykiske problemer. Det svekker deres livskvalitet, deres evne til selvforsørgelse og deres selvbilde.

Fremskrittspartiet er svært bekymret for situasjonen og frykter at mange utvikler mer alvorlige og varige psykiske lidelser før de får hjelp. Det kan få alvorlige konsekvenser, og i verste fall koste liv. Derfor mener Fremskrittspartiet at vi må ruste opp psykisk helsevern, senke terskelen for å oppsøke hjelp og gjøre den mer tilgjengelig for unge.

Fremskrittspartiet mener det er viktig at man kan yte hjelp og støtte på et tidlig tidspunkt ovenfor ungdom, og vil styrke satsingen på psykisk helse og livsmestring i skolen ved å blant annet ha faste skolepsykologer.

I de nye læreplanene fra 2020/2021 er livsmestring og folkehelse lagt inn som nytt tema. Det er positivt, men det gjenstår mye for at dette fylles med innhold. Det er fortsatt opp til hver enkelt lærer å vurdere omfang av undervisningen og behov. Det er derfor behov for å øke læreres kompetanse på livsmestring. Den nye læreplanen setter i gang undervisning av elever, men med lærere uten tilstrekkelig kunnskap i psykisk helse.

En økt satsing på forebyggende arbeid i skolen vil kunne bidra til at flere unge på et tidligere tidspunkt får hjelp til å håndtere små og store hverdagsproblemer, stress, bekymringer og kriser – før de blir alvorlige og krever omfattende behandling i spesialisthelsetjenesten. Dersom flere unge på et tidlig tidspunkt føler de mestrer livets små og store utfordringer, vil flere klare fullføre videregående opplæring og mestre overgangen til voksenlivet. Det er positivt både for den enkelte og for samfunnet som helhet.

Fremskrittspartiet vil:

- Legge til rette for flere skolepsykologer i skolene
- Sikre en større satsing på livsmestring i skolene. Kunnskap om psykisk helse og god klasseledelse bør inn i lærerutdanningen, og få større plass i flere av de etablerte fagene i skolen.

Redaksjonskomiteens innstilling: Anbefales

13. Ny økonomisk politikk og investeringer i Norge

Norges rikdom på naturressurser har skapt grunnlag for en utrolig velstandsvekst over noen få tiår og bidratt til en sterk industrisektor som bærer velferdsordningene og et pensjonsfond som over kort tid har blitt av betydelig størrelse.

Olje og gass har gitt store eksportinntekter som har gitt grunnlag for velferdsordninger og investeringer i offentlig infrastruktur. Fremskrittspartiets landsmøte legger til grunn at dette vil kunne fortsette i mange tiår til. Bare om lag halvparten av kjente ressurser er hentet opp og teknologiutvikling gjør at det blir mulig å nyttiggjøre seg ressurser som det tidligere ikke var anledning til.

Det er likevel grunn til å bemerke at det er betydelige politiske krefter som ønsker å avslutte olje- og gasseventyret allerede nå og erstatte svært lønnsom produksjon som gir store inntekter til landet med subsidiering av ulønnsomme næringer. Landsmøtet vil advare mot en slik samfunnsrasering som vil gjøre både landet og befolkningen fattigere når tusenvis av arbeidsplasser blir borte og mange bedrifter skal avvikles.

Landsmøtet støtter intensjonen om at utvinning av petroleumsressurser skal ha et generasjonsperspektiv. Det er likevel slik at mens landets formue vokser raskt er det store mangler i infrastrukturen over hele landet og det er et betydelig etterslep på offentlig vedlikehold. Investering i infrastruktur som bygger landet og knytter det sammen er viktig både for dagens og kommende generasjoner. Derfor bør en større del av formuen investeres i samfunnsnyttig infrastruktur som veier og bygningsmasse i Norge.

Den sikkerhetspolitiske situasjonen gjør det nødvendig med mer og raskere anskaffelse av større forsvarsmateriell til både land, sjø og luftmakt enn det som Langtidsplanen for Forsvaret legger til grunn. Landsmøtet mener at dette er store investeringer som ikke skal gå på bekostning av forsvarets drift.

Det fremkommer av AP/SP regjeringens politiske plattform at man ønsker en gravis endring av fondets formål til å bli en del av klimapolitikken. Landsmøtet vil på det sterkeste advare mot å bruke pensjonsfondet til klimapolitisk spekulasjon som kan svekke pensjonsfondets omdømme og innebære høy risiko.

Handlingsregelen

Handlingsregelen for innfasing av oljeinntektene i norsk økonomi har hatt som intensjon å bidra til økt verdiskapning og mer produktivitet. Da regelen ble etablert ble både skatte- og avgiftspolitikken, samt investeringer i infrastruktur trukket frem som eksempler på områder som er viktige for å skape en mer robust økonomi.

Et større økonomisk handlingsrom har vært benyttet til å forbedre skattesystemet og redusere både personskatten og selskapskatten, samt at særavgifter har blitt avviklet i perioden 2013-2021. Denne trenden er nå brutt ved at AP/SP regjeringen for 2022 gjennomfører de største skatte- og avgiftsøkningene siden handlingsregelen ble etablert.

Det har vært en betydelig økning i investeringstakten i veisektoren og etableringen av Nye Veier AS med sammenhengende utbygging av hovedveinettet har gitt mer ny vei raskere og rimeligere.

Den ineffektive og særnorske bompengordningen bidrar fortsatt til å svekke trafikkgrunnlaget for nye veiutbygginger fordi bompenger har avvisningseffekt.

Landsmøtet mener at bevilgninger under handlingsregelen skal legge vekt på produktivitetsfremmende satsing på infrastruktur og skatte- og avgiftsreduksjoner.

Regjeringen skal i hvert statsbudsjett redegjøre for hvordan oljepengene er brukt i forhold til disse kriteriene.

Samfunnsøkonomisk lønnsomme investeringer i veier, bygningsmasse samt større kapitalvarer skal gi rom for en høyere oljepengebruk enn bevilgninger til løpende driftskostnader. Landsmøtet mener videre at anskaffelse av større forsvarsmateriell også skal defineres som investeringer som kommer som tillegg til handlingsregelen og føres som «formuesomplassing» («aktiveres»).

Investeringsbudsjett

En av handlingsregelens svakheter er at det ikke er et skille mellom drift og investering. Det skilles heller ikke mellom lønnsomme og ulønnsomme investeringer. Landsmøtet mener det er på høy tid at det gjennomføres et skille mellom investeringer og drift i statsbudsjettet og at lønnsomme investeringer i realkapital ikke skal utgiftsføres direkte, men aktiveres som “formuesomplassing” og kostnadsføres gjennom avskrivninger over investeringens levetid. På investeringstidspunktet vil investeringen behandles budsjettmessig på lik linje med hva som eksempelvis er praksis for kapitaltilførsel til statlige selskap. Samtidig må beregningen av samfunnsøkonomisk lønnsomhet gjennomgås, og det må legges til grunn kalkulasjonsrenter som er i bedre samsvar med realitetene.

En handlingsregel vil fortsatt omfatte driftsutgifter og investeringer som ikke oppfyller kravene til lønnsomhet.

Regjeringen skal årlig redegjøre for hvordan handlingsrommet oljepengene gir, er benyttet.

Forvaltning av gjennomførte investeringer

Budsjettordningen har ikke egne generelle systemer for vedlikehold av gjennomførte investeringer. Dette er en svakhet og over tid viser dette seg gjennom et betydelig vedlikeholdsetterslep. Vei- og jernbanesektoren er et eksempel på dette. Selv om det fra regjeringsskifte i 2013 har blitt tilført mer ressurser til løpende vedlikehold og reduksjon av etterslep for offentlig infrastruktur, må det gjøres grep for å ta bedre vare på de investeringene som gjøres. På denne bakgrunn bør det i statsbudsjettet gjennomføres et samordnet system for vedlikehold av infrastruktur som gir grunnlag for innhenting av det betydelige vedlikeholdsetterslepet, eksempelvis gjennom avsetninger til vedlikehold.

Stopp sløsingen

Landsmøtet mener det grunn til å begrense utgiftsveksten til klimasymbol, innvandring- og integrering samt bistand. Det er samtidig store uløste oppgaver innen helse og omsorg samt infrastruktur. Det er store helsekøer og befolkningen har ikke tilgang til den beste og mest effektive medisinen. Det er store mangler i eldreomsorgen der det er kommunal økonomi og ikke den enkeltes hjelpebehov som er avgjørende. Vi kan få mer igjen for ressursene ved å la alle gode krefter få delta i omsorgsarbeidet.

Landsmøtet mener det må bli slutt på sløsing og vil at velferdsstatens primæroppgaver skal prioriteres.

Etter mer enn 20 år er handlingsregelen moden for en revisjon som kan bringe praksis mer i tråd med hva som var regelens intensjon nemlig økt verdiskapning og mer produktivitet.

Forslag

Fremskrittspartiets landsmøte ber stortingsgruppen arbeide for en revisjon av handlingsregelen og fremme et nytt forslag til ankerfeste for den økonomiske politikken basert på følgende premisser:

- 1) I Statsbudsjettet skal det gjennomføres følgende endringer:
  - Det etableres et skille mellom drift og investeringer i statsbudsjettet
  - Samfunnsøkonomisk lønnsomme investeringer i infrastruktur, sentral bygningsmasse og annen større realkapital som forsvarsmateriell skal aktiveres som «formuesomplussing».
  - Handlingsregelen kan fortsatt omfatte driftsutgifter og investeringer som ikke oppfyller kravene til lønnsomhet, men bruken må redegjøres for i pakt med statsbudsjettet.
  - Innføre et system for vedlikehold av gjennomførte investeringer og innhenting av det betydelige vedlikeholdsetterslepet for infrastrukturen.
- 2) Oljefondet skal ikke brukes til klimapolitisk spekulasjon men fortsatt ha som formål høyest mulig avkastning.
- 3) Oljeformuen skal i større grad også komme dagens generasjoner til gode gjennom lavere skatter- og avgifter samt prioritering av velferdsstatens kjerneoppgaver.
- 4) Kriteriene for beregning av samfunnsøkonomisk nytte gjennomgås. Prosjektets evne til å løse kapasitetsproblemer på kort og lang sikt skal ha betydelig vekt samt at kalkulasjonsrentene som legges til grunn skal gjennomgås.
- 5) Olje- og gassnæringen skal videreutvikles og gis rammebetingelser som stimulerer flere aktører til mer letevirkosomhet basert på premissene i det gjeldene petroleumsskatteregimet.

Redaksjonskomiteens innstilling: Anbefales